

ZAPISNIK

13. seje Komisije za enake možnosti na področju znanosti

Seja je potekala v sredo, 4. decembra 2024, ob 14. uri, v prostorih MVZI, Kotnikova 38, Ljubljana.

Navzoče članice_i:

Dr. Kristina Žagar Soderžnik (predsednica), dr. Suzana-Nadia Seaptefrati, dr. Majda Pavlin, dr. Saša Pišot, dr. Andrej Perdih, Tit Neubauer, dr. Milica Antić Gaber, mag. Saša Zabukovec, dr. Meta Dobnikar.

Odsotne članice_i: Jaša Drnovšek, dr. phil. (Zvezna republika Nemčija)(opr.), dr. Mirjana Nastran Ule (opr.), Andreja Kozmelj (opr.), dr. Branislava Vičar (opr.), dr. Robert Devetak (opr.), dr. Jovana Mihajlović Trbovc.

Vabljeni: Špela Stres, direktorica ARIS.

Predlagani dnevni red:

1. Potrditev dnevnega reda in zapisnika 12. seje
2. Aktivnosti ARIS na področju enakih možnosti: dr. Špela Stres, direktorica ARIS – predstavitev in razprava
3. Sprejetje Programa dela Komisije za enake možnosti na področju znanosti za obdobje 2023 do 2027
4. Poročilo delovne skupine za analizo stanja na področju enakosti spolov v znanosti v Sloveniji o anketi
5. Razno

Ad. 1.) Komisija potrdi dnevni red in zapisnik 12. seje.

Ad. 2.) Direktorica ARIS, dr. Špela Stres, Komisijo seznani s svojim odstopom z mesta direktorice ARIS in predstavi dosedanje aktivnosti ARIS na področju enakih možnosti. Kot pojasni Š. Stres, je ARIS v zadnjem letu vpeljal veliko sprememb. Pri komentarjih na predlog »Splošnega akta o raziskovalnih nazivih« je sodelovala tudi Komisija in večina njenih predlogov je bila sprejetih. Ker so se na ARIS odločili, da splošni akt določa minimalne kriterije le za naziv znanstveni_na_sodelavec_ka in ne za ostale nazive, je Komisijo zanimalo, zakaj so na agenciji sprejeli odločitev, da se kvantitativni pogoji določijo na tej stopnji. Š. Stres pojasni, da so pri višjih nazivih (R3-R4) zahteve za kvantitativne dosežke minimalne, pri tem so sledili evropskim smernicam in v okviru javnih posvetov vprašanje usklajevali z raziskovalno sfero. M. Antić Gaber opozori, da so raziskovalne organizacije različne (po velikosti, strukturi ipd.), in ima lahko to, da se raziskovalnim organizacijam prepusti preveč avtonomije pri kriterijih za izvolitev, negativne posledice za enake možnosti. ARIS pojasni, da so zato sprejeli »smernice«, ki kot izjemo vpeljujejo posebne življenjske okoliščine. M. Antić Gaber pove, da bo komisija izvedla anketo za oceno stanja,

ki bo pokazala, kakšno je dejansko stanje enakosti spolov na področju znanosti, kar bi moralo biti izhodišče za prihodnje ukrepe na tem področju. Š. Stres se strinja, da bi takšna analiza predstavljala dobro podlago za oblikovanje nadaljnjih ukrepov. Glede vprašanja o ocenjevanju projektov in recenzentskem postopku (tudi v letu 2024 se je ocenjevanje precej zavleklo ter poizvedbe komisije, kakšne rešitve in strategije imajo na ARIS predvidene, da se podobno ne bo dogajalo tudi v prihodnje, Š. Stres pojasni, da je dolžina ocenjevalnega postopka projekta odvisna predvsem od odzivnosti recenzentov. Komisijo je zanimala tudi pomen komentarjev na oceno recenzentov. Š. Stres pojasni, da je ARIS prijaviteljem letos posredoval pojasnila o tem, da njihovi komentarji recenzentskih ocen na samo oceno nimajo vpliva. T. Neubauer in M. Antić Gaber menita, da komentarji lahko služijo kot povratna informacija o delu recenzentov. Š. Stres pojasni, da je ARIS v 2023 in 2024 izvedel analizo dela recenzentov. M. Antić Gaber zanima, ali je ugovor ali pritožba v primeru CRP mogoč. Š. Stres pojasni, da je ugovor na postopek vedno mogoč, vendar ARIS v samo oceno ne more posegati. Na vprašanje, ali ima ARIS oblikovano strategijo za področje enakosti spolov, konkretno npr. za področje interseksionalnosti, in ali bodo na tem področju v prihodnosti vpeljevali nove pristope, tudi na področju vrednotenja in morebitnih razpisov, namenjenih raziskavam o enakih možnostih, Š. Stres pojasni, da novosti niso v načrtu in da vsebinsko to področje lahko pokriva obstoječi program Ciljnih raziskovalnih programov.

Š. Stres ob koncu razprave predstavi svoj osebni pogled na enakost spolov v znanosti, njeno stališče je, da diskriminacije na podlagi spola na področju znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti ni, saj sama osebno na svoji instituciji takšnih izkušenj ni imela.

Komisija po odhodu Š. Stres nadaljuje z razpravo. M. Antić Gaber pozdravi poziv Š. Stres, da Komisija na podlagi izsledkov ankete ARIS poda predloge za ureditev na področju enakih možnosti. Predlog je, da se kot relevantna sogovornika nagovori tudi Znanstveni svet ali Upravni odbor ARIS.

- **Sklep 13/1:** Komisija bo ARIS seznanila z rezultati ankete. Predloge za ureditev področja bo Komisija posredovala Znanstvenemu svetu in Upravnemu odboru ARIS ter v vednost direktorju_ici ARIS.

Ad. 3). Komisija pregleda in razpravlja o programu dela. V čistopis so bili dodani na pretekli seji sprejeti predlogi, M. Antić Gaber pa je za program pripravila uvodno besedilo.

- **Sklep 13/2:** Komisija glasuje o programu in ga soglasno sprejme. Program se objavi na spletni strani MVZI.

Ad. 4) Poročata članici skupine K. Žagar Soderžnik in S. Pišot. Delovna skupina za analizo stanja na področju enakosti spolov v znanosti v Sloveniji se je 28. novembra oktobra 2024 sestala na delovnem virtualnem srečanju. Delovna skupina je bila ustanovljena s ciljem, da pripravi vprašalnik za zbiranje in pregled podatkov o uravnoveženosti spolov v znanosti (napredovanja, delovni pogoji, ovire na delovnem mestu idr.) z namenom njihove primerjave s podatki, ki so bili zbrani v letu 2013. Skupina je pregledala anketni vprašalnik in pripravila njegovo zadnjo različico, ki je bila predstavljena na seji. Vprašalnik je S. Pišot prenesla v spletno anketo, ki jo je delovna skupina že testirala. Članice in člani so naprošeni, da do 9. decembra 2024 do konca dneva podajo komentarje na anketo, ki jim bo posredovana. Prevod v angleško različico zagotovi MVZI. Anketi je dodana QR koda. Skupaj z MVZI se pripravi spremni dopis. Slovenska in angleška različica bosta razposlani skupaj. MVZI razpošlje vabila k izpolnjevanju ankete po adremi MVZI (posamezne fakultete), članice in člani pa po svojih adremah.

Ad. 5). M. Antić Gaber opozori, da je odgovor RTV Slovenija glede neposrednega prenosa podelitve državnih nagrad v znanosti povsem neutemeljen. K. Žagar Soderžnik poroča, da je sodelovala na okrogli mizi v okviru projekta AGRI, ki je potekal v Kopru, kjer je predstavila delo Komisije.

Komisija se bo naslednjič sestala v začetku januarja 2025 na virtualnem sestanku, obravnavana točka bo posvet Komisije v februarju 2025.

Seja se je zaključila ob 16.00.